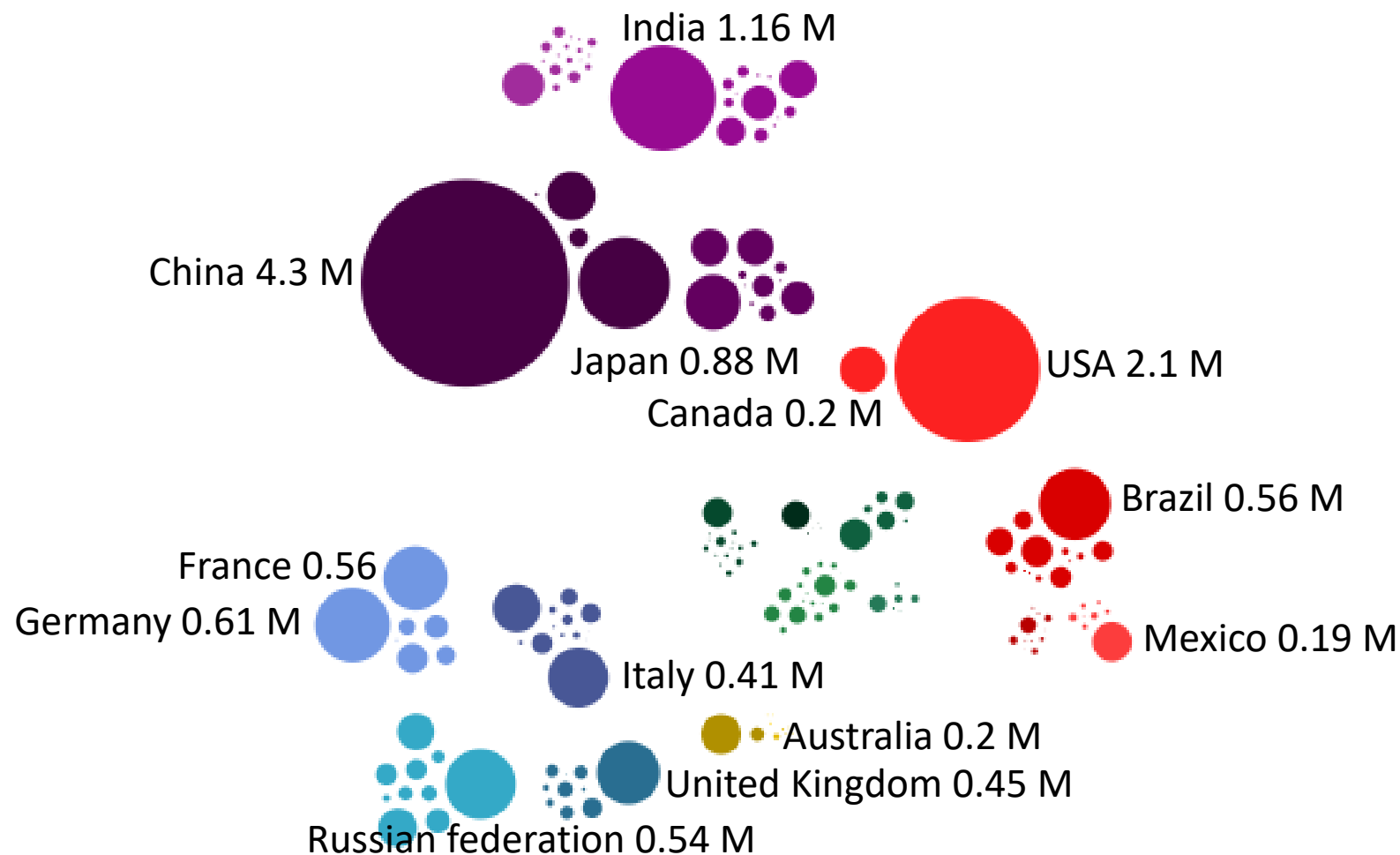

Hvad er de store udfordringer nu og i fremtiden på tværs af diagnosegrupper – et epidemiologisk overblik

*Mef Nilbert, forskningschef, Kræftens Bekæmpelse,
professor, Københavns Universitet*

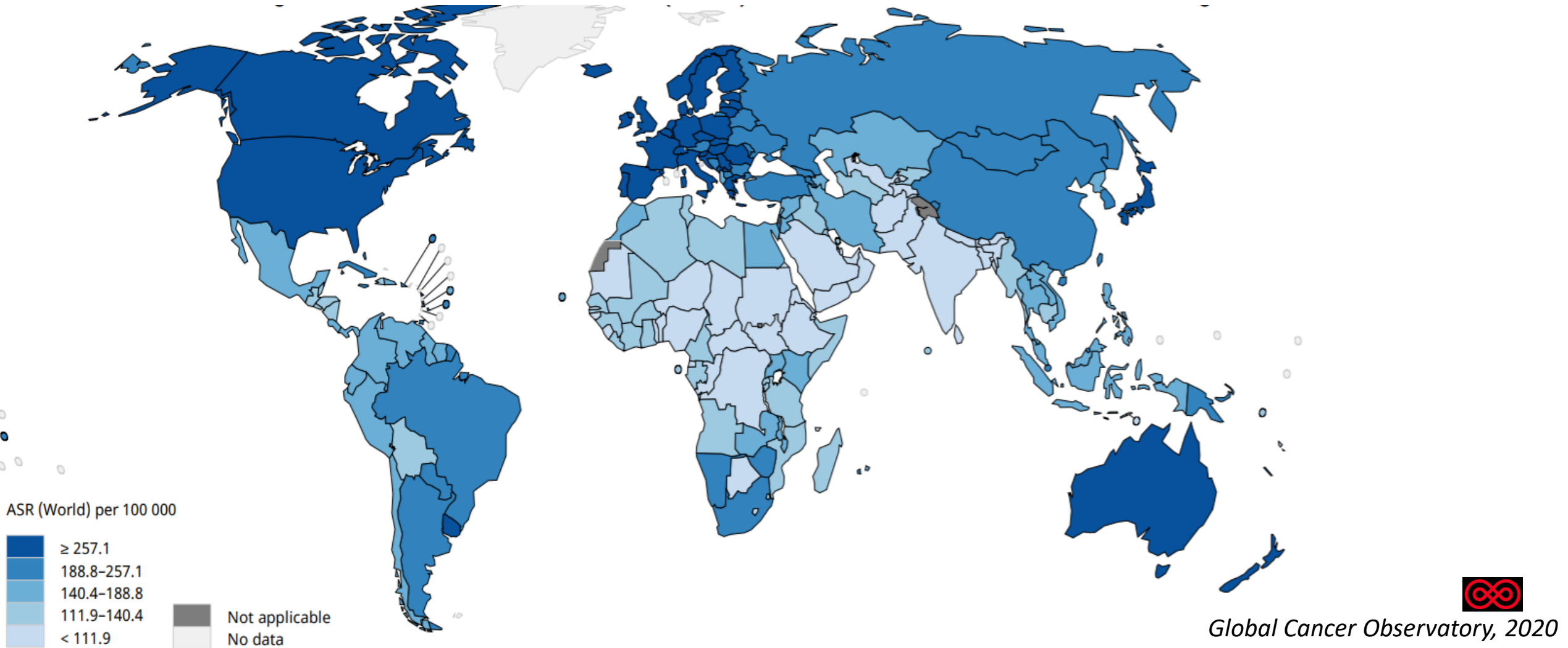
Årlige kræfttilfælde – Danmark og verden

- 19,3 mio. diagnoser årligt - et individ hvert andet sekund
- 45,453 diagnoser årligt (2019) i Danmark - 125 danskere hver dag

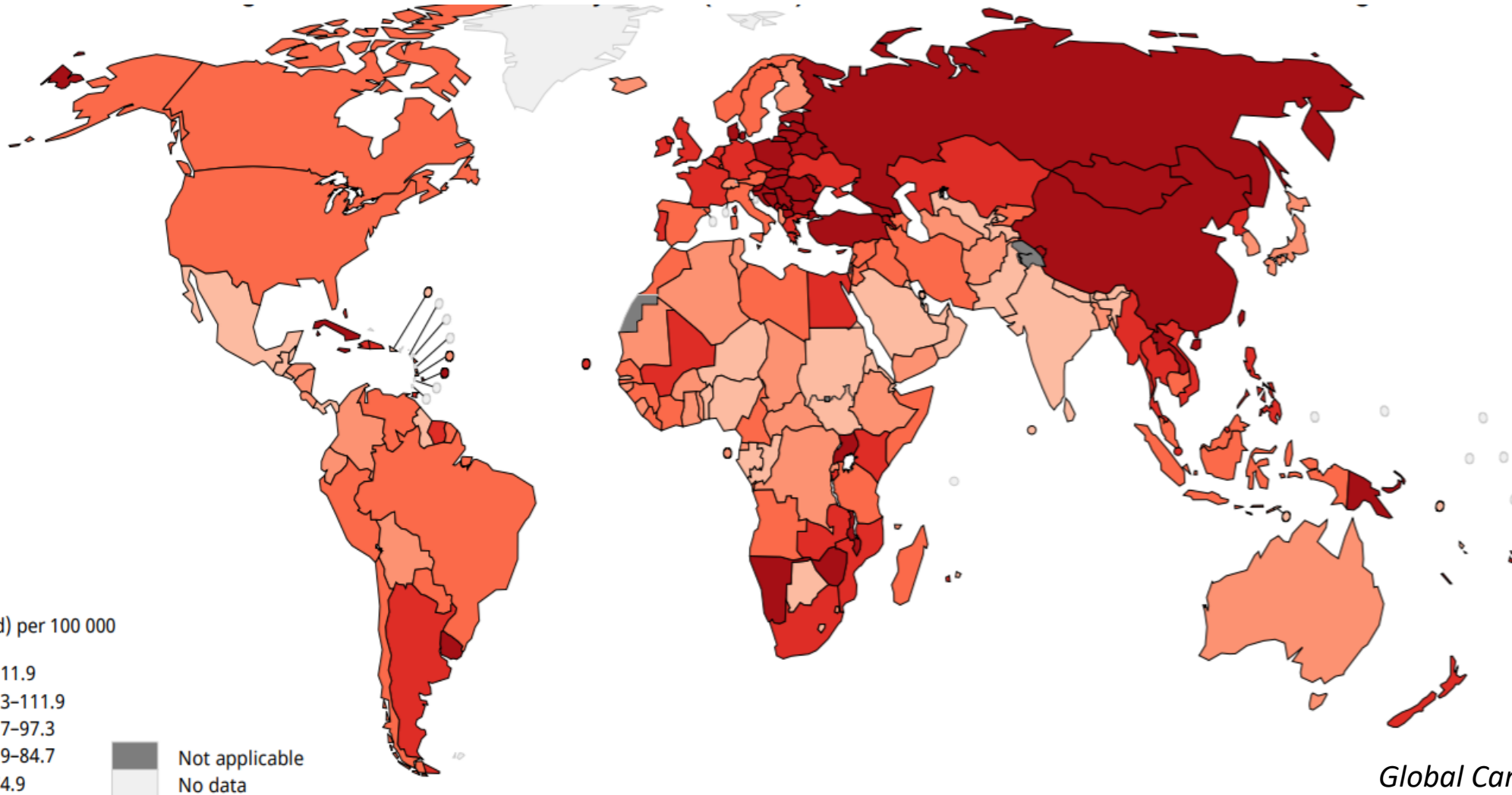
Incidens – 19,3 mio. nye kræfttilfælde årligt i verden

Alders-standardiserede incidensrater (pr. 100.000)
2020, alle kræftformer, begge køn, alle aldre

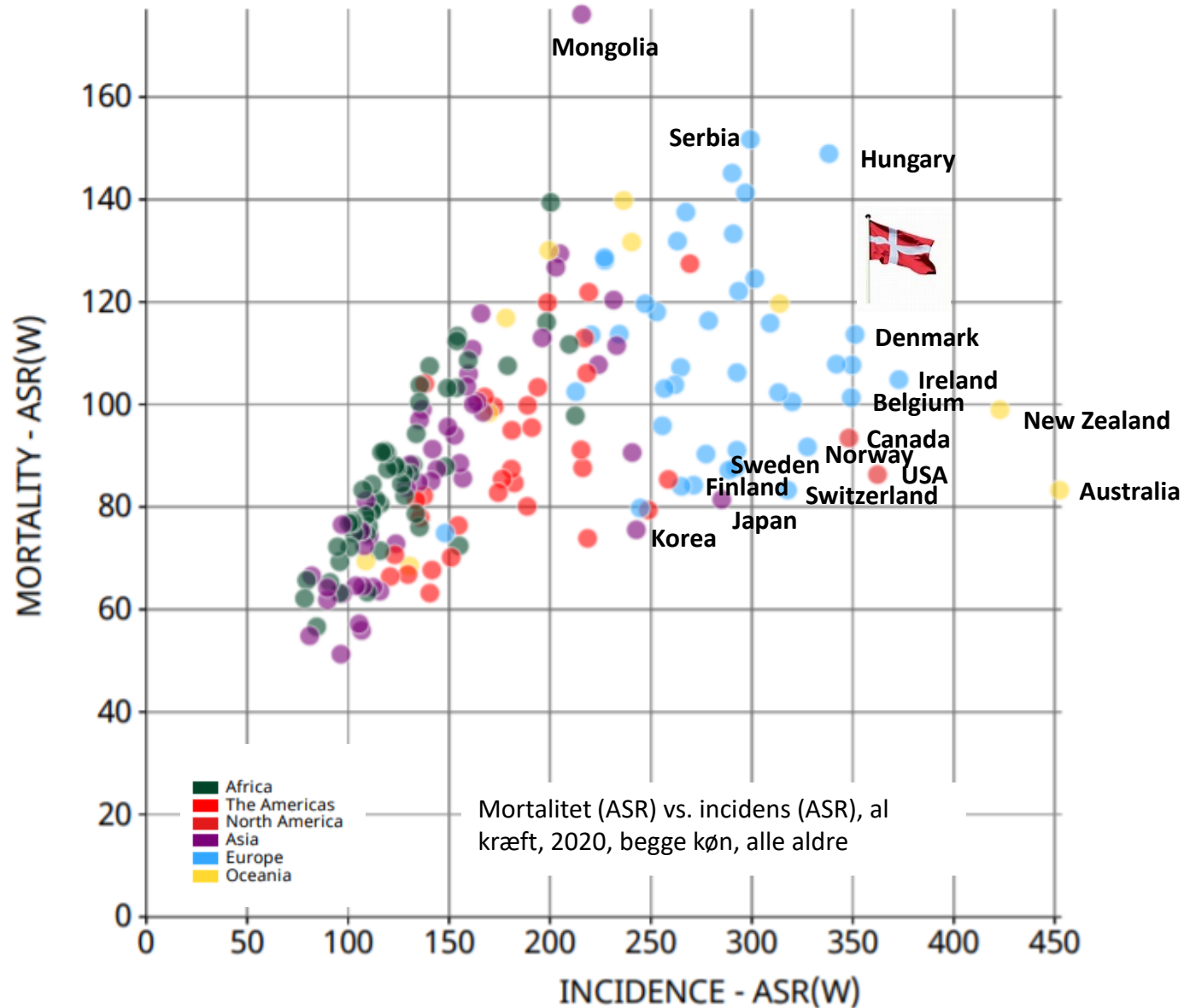

Mortalitet – 9,96 mio. dør fra kræft

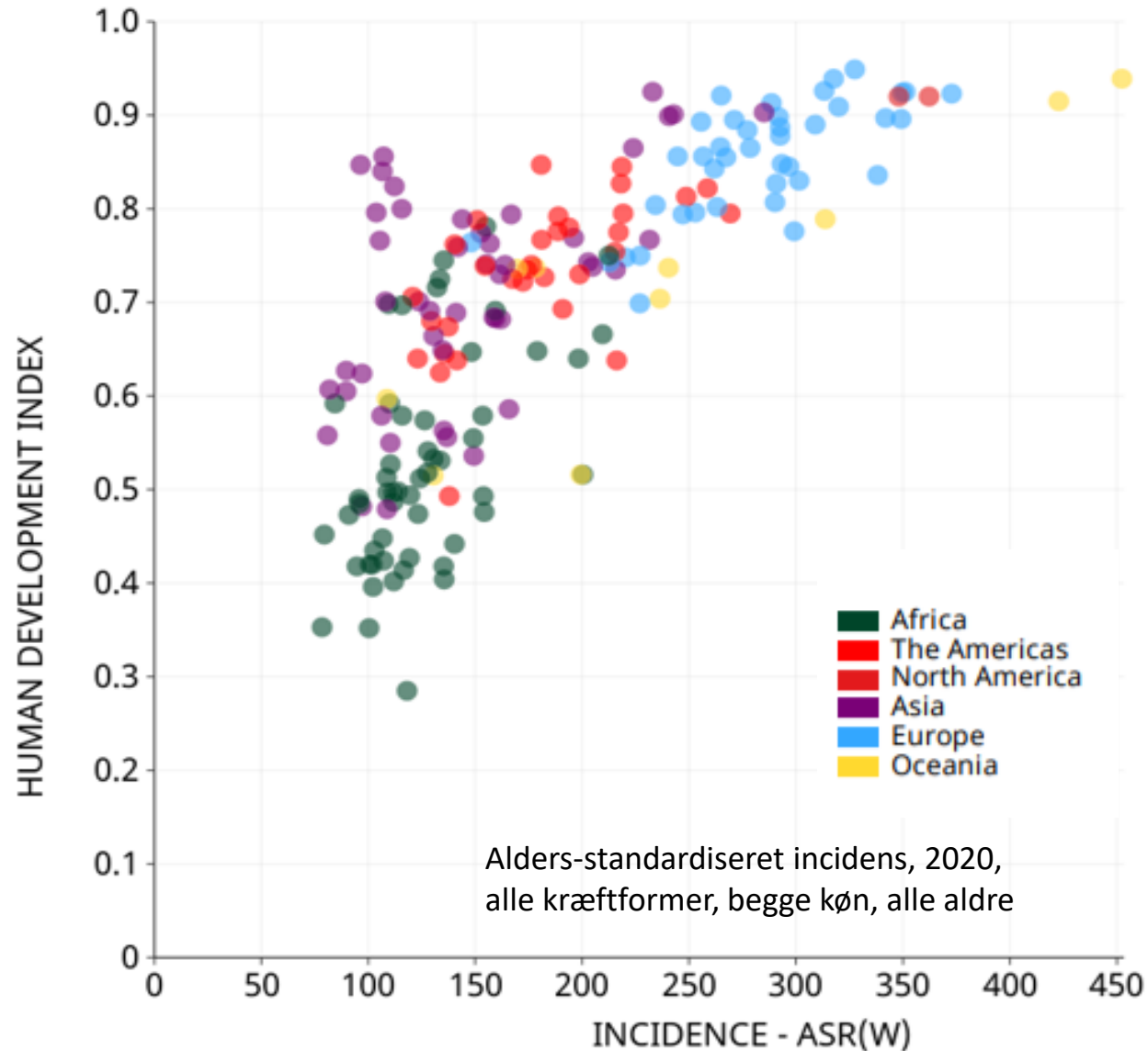
Alders-standardiserede mortalitetsrater (pr. 100.000)
2020, alle kræftformer, begge køn, alle aldre

Kræftincidens vs mortalitet

Kræftincidens vs Human Development Index

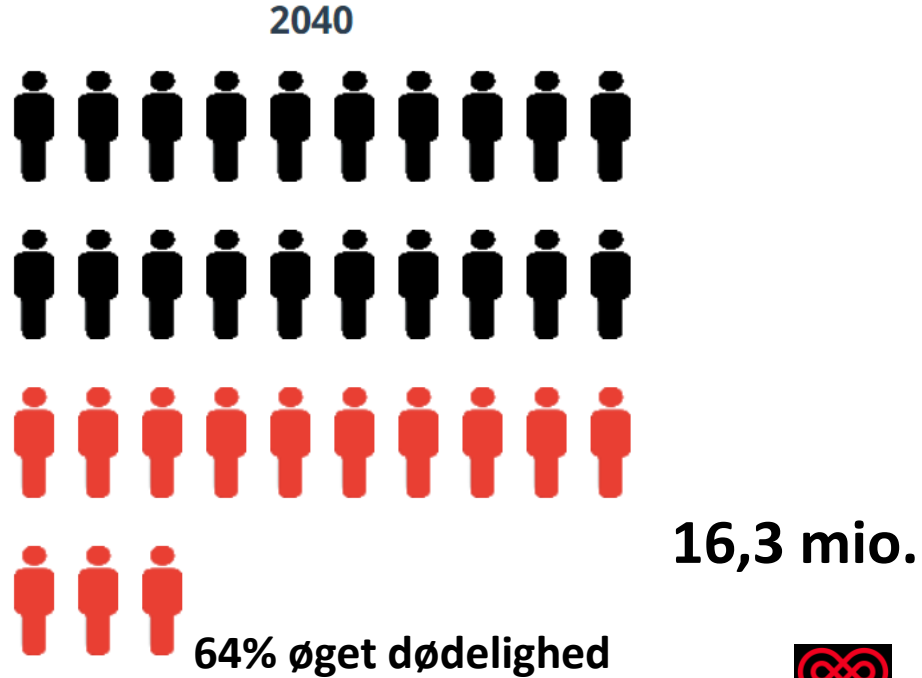
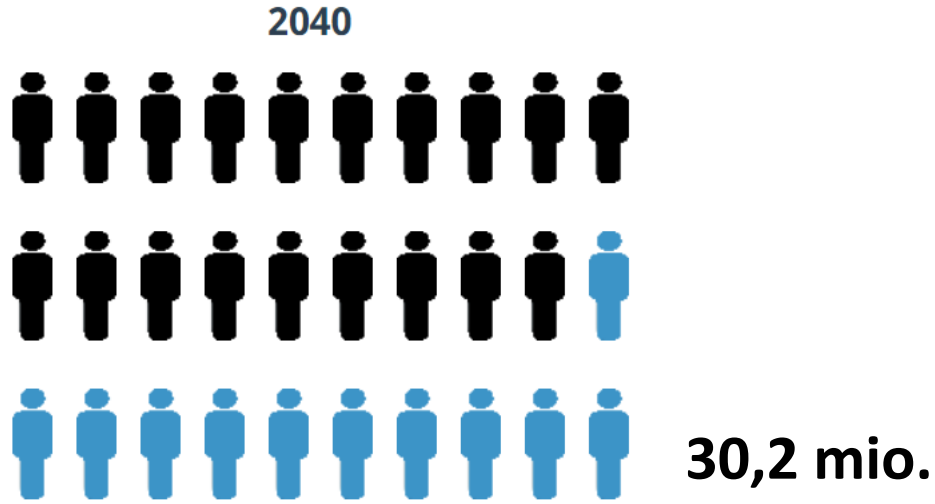
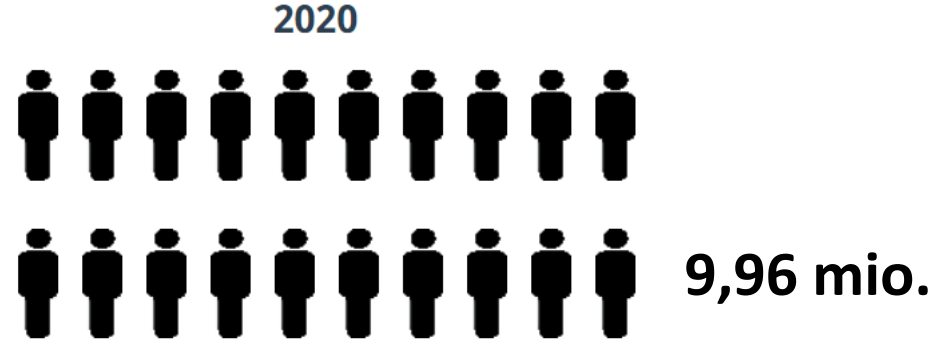
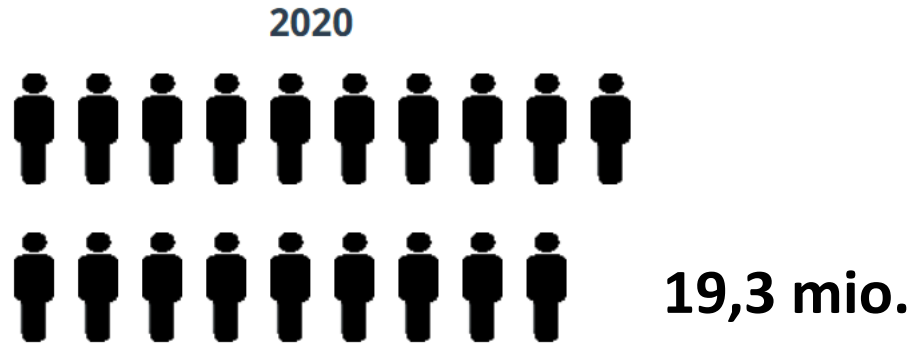
HDI; life expectancy at birth, schooling for adults aged 25+ and expected years of schooling for children, gross national income per capita - aggregated into a composite index (inequalities, poverty, human security, empowerment etc. not considered)

Global Cancer Observatory, 2020

International Agency for Research

Forventet stigning i incidens og dødelighed i verden

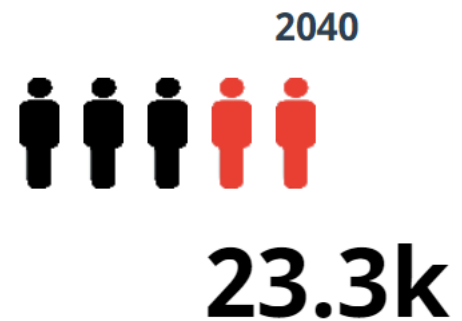
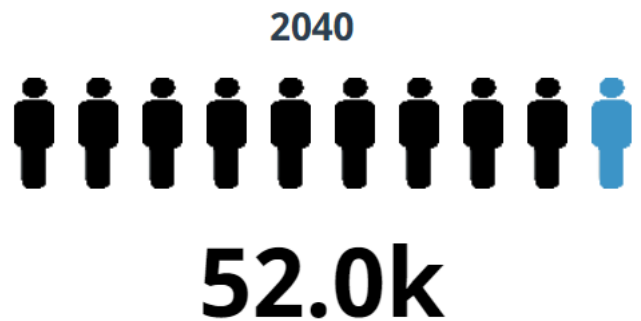
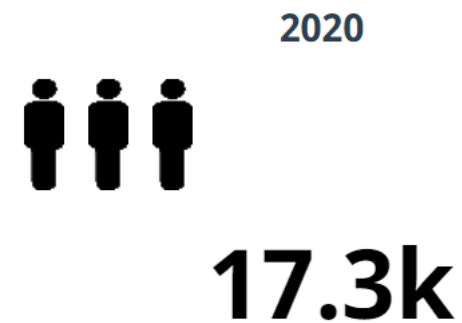
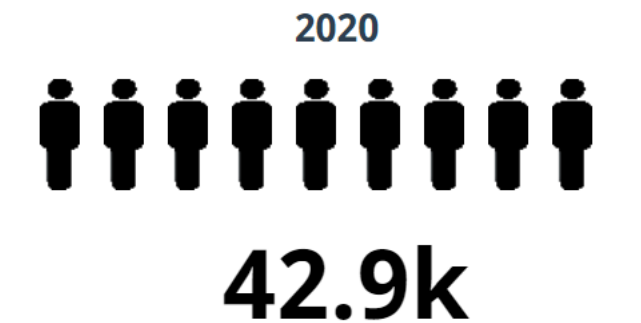

56% øget incidens

+96% in very low HDI to 32% in very high HDI countries

Forventet stigning i incidens og dødelighed i Danmark

21% øget incidens

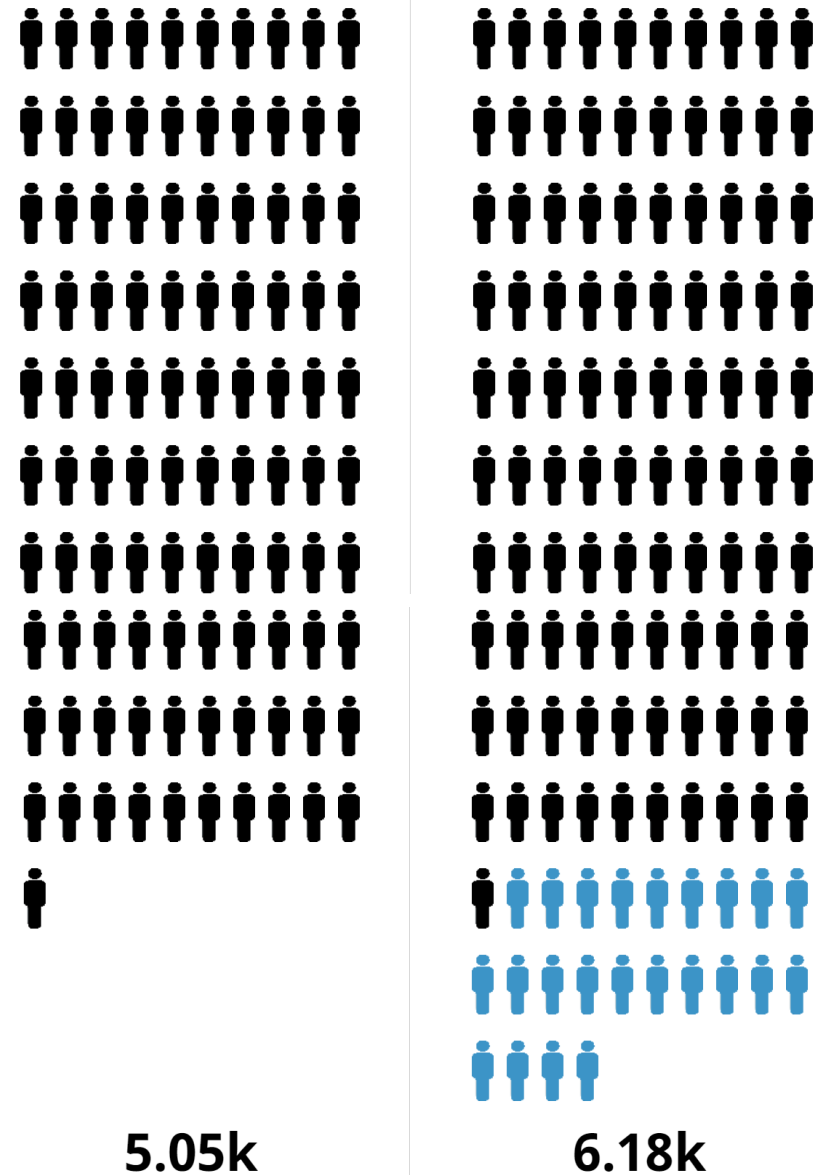
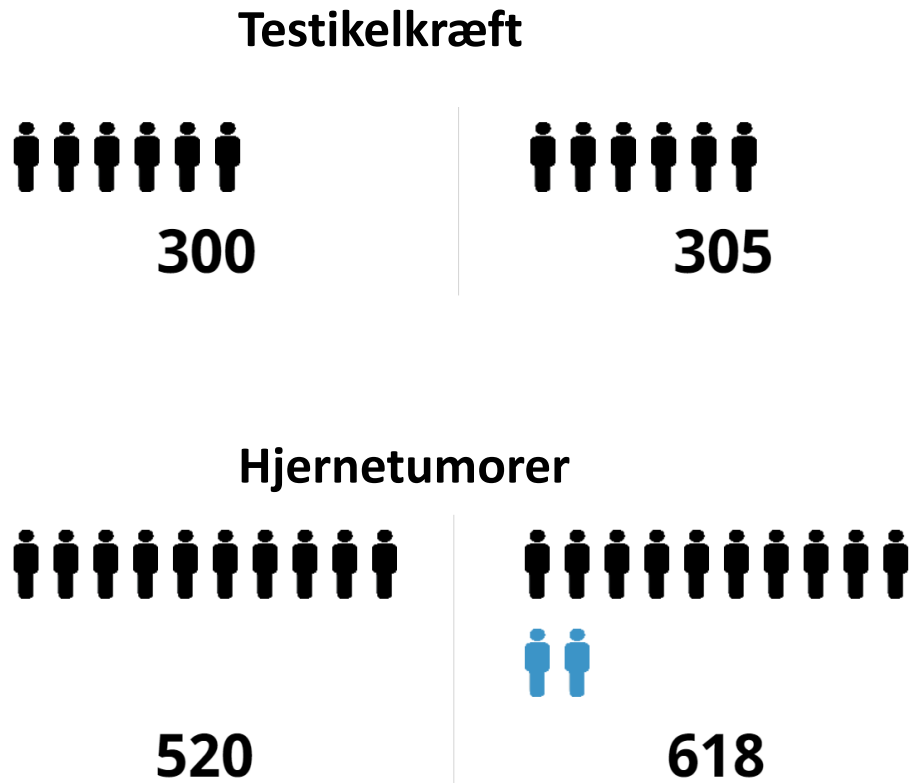
35% øget dødelighed

Forventet effekt adskiller mellem diagnoser

Lungekræft

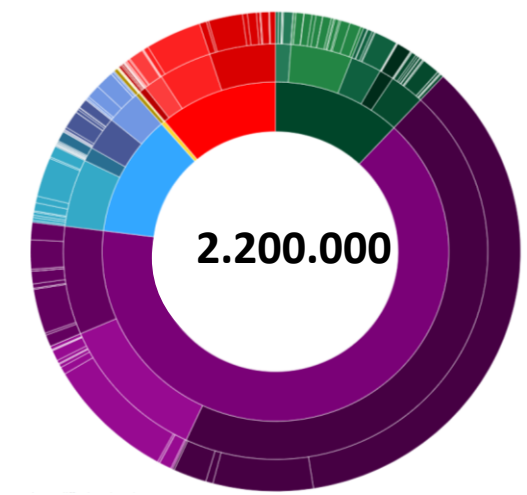
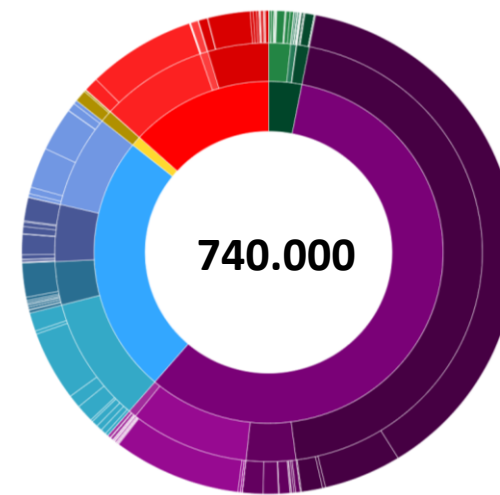
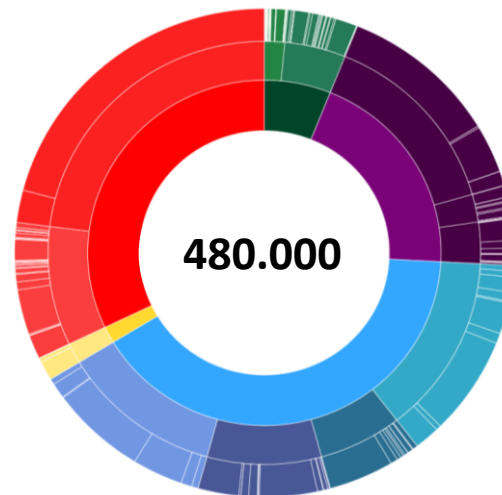
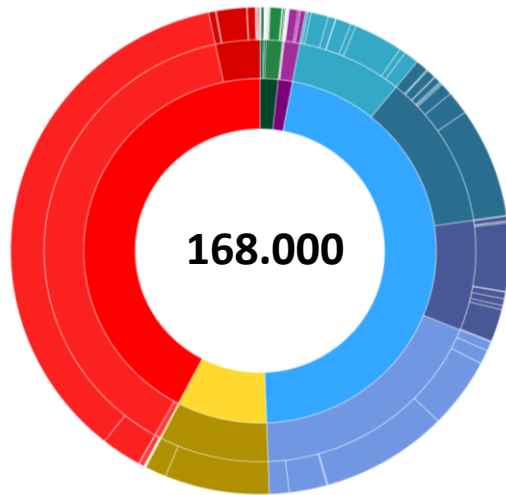

Betydningen af risikofaktorer i verden

Rygetobak ansvarlig for ca. 20% af kræft og for 80-90% af lungekræft
Årligt antal kræfttilfælde der kobles til de forskellige risikofaktorer

- Africa
- Asia
- Europe
- Oceania
- The Americas

Betydningen af risikofaktorer i Danmark

Danske data – eksposition 2008, cancerincidens 2018, klasse I karcinogener
31.7% attributable fraction (mænd 30.9%, kvinder 32.5%)
Størst betydning i antal for lunge-, modermærke og tarmkræft

14.6%
lunge

5.8%
modermærke

3.3%
spiserør,
endometrie, nyre

2.6%
pharynx
mundhule

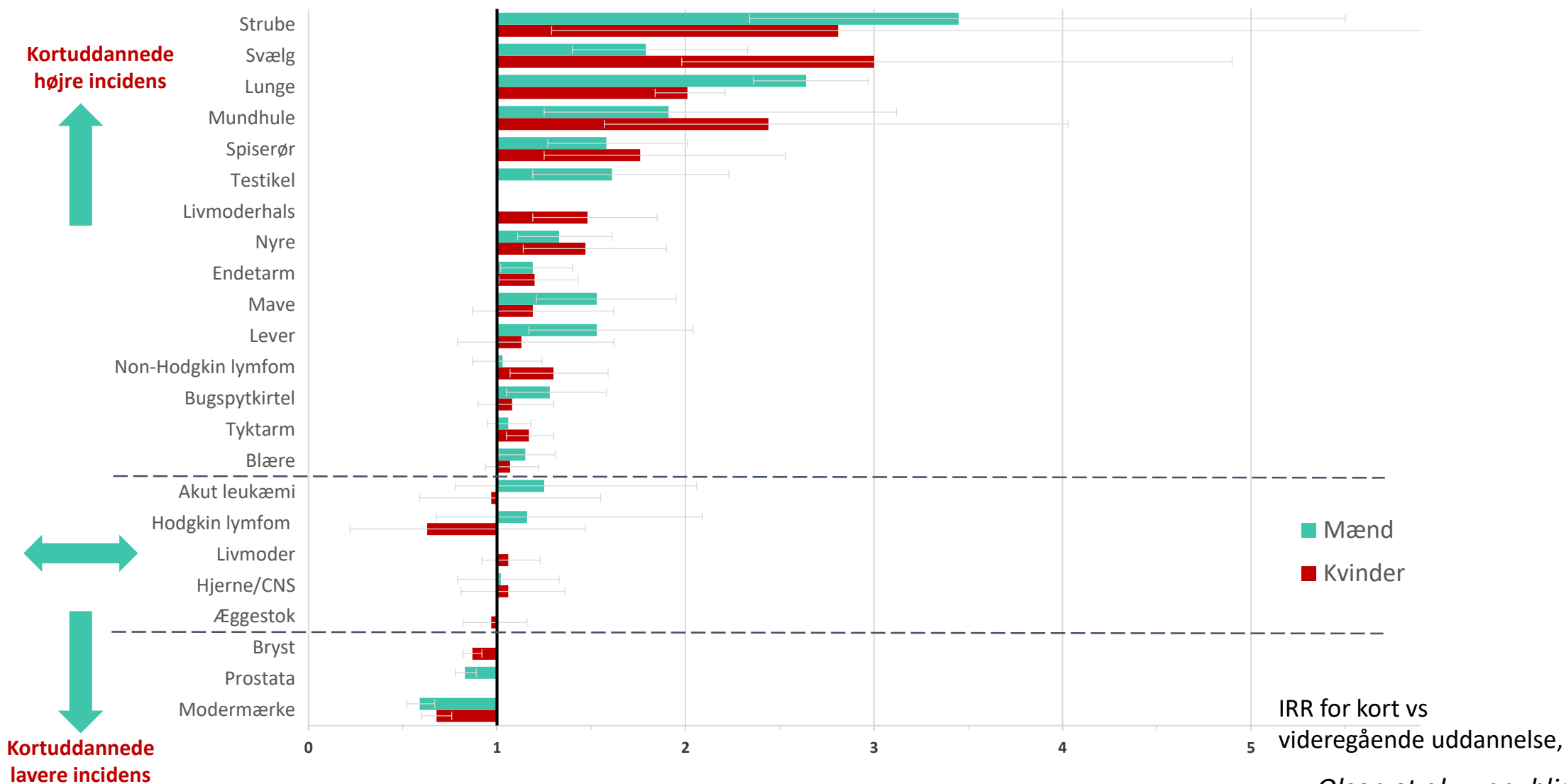

2.9%
cervix
anal

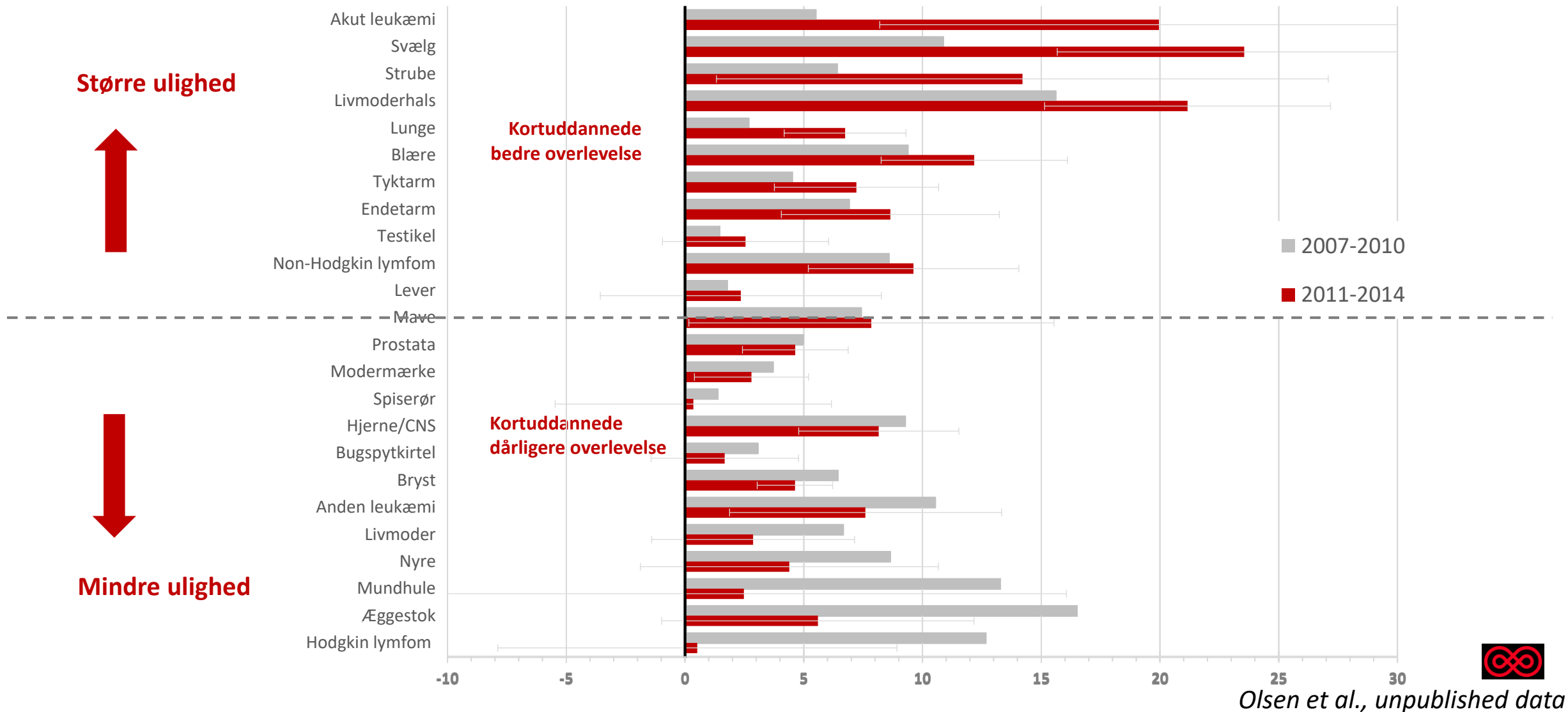
Social ulighed i kræft i Danmark

Aldersstandardiseret Incidens Rate Ratio (IRR) (danske 2017-18 population, 30-89 år)

Social ulighed i 5-årsoverlevelse

Procent forskel i 5-års relativ overlevelse, kort vs videregående uddannelse, patienter 30-89 år, diagnose 2007-14

Sjælden kræft

Patient

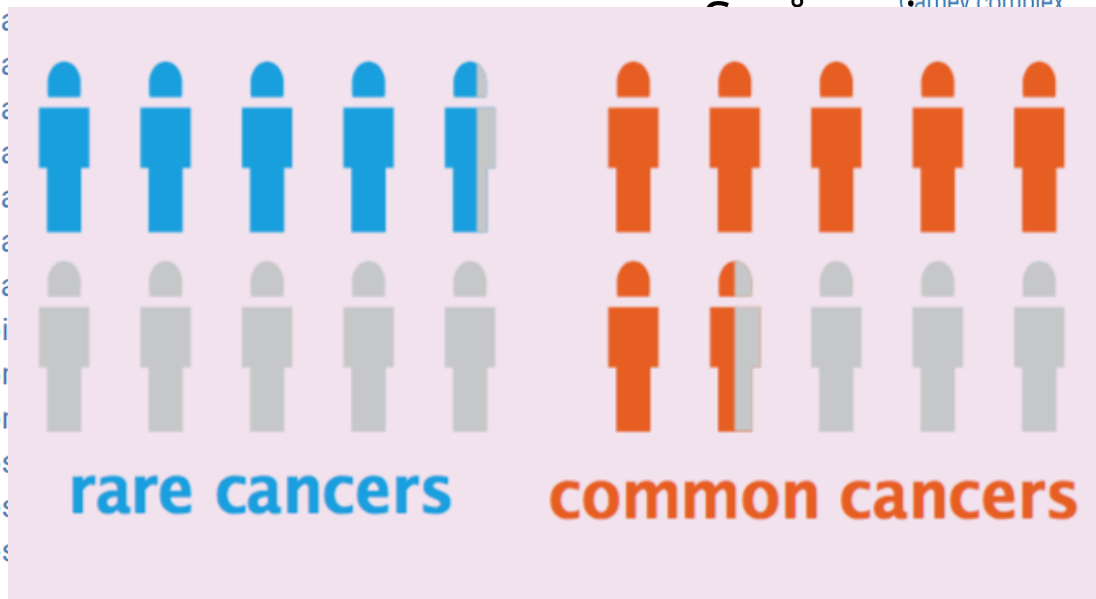
- Længere tid til mistanke
- Svært at finde specialister
- Sundhedsprofessionelle kan have forskellige holdninger
- Behov for at rejse langt til ekspert

Sundhedsprofessionelle/forskere

- Svært at informere patienten korrekt
- Manglende viden, svært at finde en ekspert
- Begrænset data om optimal behandling

Mangler dyre-/cellemodeller

svært at finde evidens

Kræft der er vanskelig at behandle

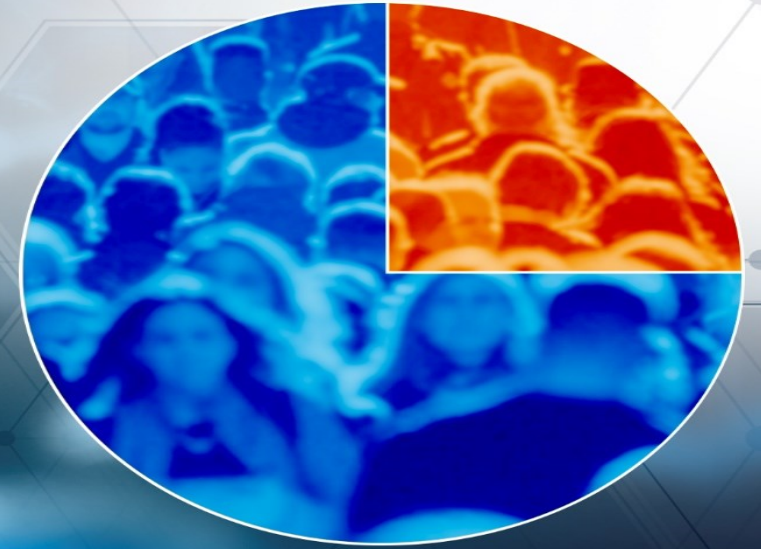
- Genetisk komplekse, multiple pathways
- Majoriteten diagnosticeres i avancerede stadier
- Mange patienter ældre og med komorbiditet
- Behov for forskning og tidlig diagnostik

- Multidisciplinær behandling
- Forskning – fra basal biologi og epidemiologi til prædiktation, kliniske studier og patientperspektiver
- Fokus på kvalitet, lyst til forbedring, CCC konceptet

Udfordringer og muligheder

- Flere får kræft, flere overlever kræft, flere dør af kræft
- 1 af 3 kræfttilfælde kobles til livsstil
- Ulighed i kræft er betydende og mangfoldig
- 1 af 4 kræfttilfælde er en sjælden slags
- Udvikling der stiller krav om multidisciplinært samarbejde

Vi vil et liv
uden kræft